

Markernes Naturpotentiale

Notat - Landbrugsnatur

Bent Rasmussen – 24. november 2019

1. Landskab

Et landbrug i pagt med naturen værner om lokalområdets landskabelige æstetik, herunder egnstypiske landskabstræk, kulturhistoriske landskabselementer og udsigtspunkter.

Dette opnås ved, at landmanden er bevidst om, hvor disse findes på ejendommen, og at der tages hensyn til dem i gårdens udvikling og drift.

2. Levesteder

Et landbrug i pagt med naturen værner om ejendommens udpegede og bevaringsværdige naturtyper (Natura 2000 og §3) ved at bevare dem og deres naturværdier for eftertiden.

Dette opnås ved, at landmanden er bevidst om deres tilstedeværelse, beskytter og plejer dem og skaber sammenhæng mellem dem, ved at udtage jord til nye naturområder.

3. Arter

Et landbrug i pagt med naturen deltager aktivt i arbejdet mod at opfylde målsætninger i nationale forvaltningsplaner for vilde arter af dyr og planter.

Det gælder både indsatser for truede arter (krybdyr, padder, flagermus m.fl.) og indsatser mod arter som skal bekæmpes, fordi de regnes som invasive eller skadedyr (bjørneklo, mink, mårhund m.fl.).

4. Vand

Et landbrug i pagt med naturen er bevidst om naturværdien af åbne vandspejl i landbrugslandet.

Landmanden beskytter og plejer de eksisterende vandløb og vandhuller for at bevare eller opnå en gunstig naturtilstand, og udnytter de muligheder, som ejendommen indeholder, til at etablere nye vådområder.

5. Jord

Et landbrug i pagt med naturen er bevidst om værdien af jordbundens biodiversitet.

En mangfoldig jordfauna opbygges og opretholdes gennem gunstige jordbundsforhold, varierende sædskifter med efterafgrøder, skånsom jordbearbejdning og dødt organisk materiale, der kan omsættes af de jordlevende arter af dyr, svampe og bakterier.

6. Vedbevoksninger

Et landbrug i pagt med naturen værner om ejendommens bevoksninger med træer og buske. Det gælder for såvel egentlige skovområder som for mindre træ og buskbevoksninger ude i dyrkningsfladen – plantede eller naturligt opståede.

Landmanden plejer bevoksningerne mod en landskabstypisk tilstand med hjemmehørende træ- og buskarter, med dødt ved og andre forhold, der understøtter et varieret dyreliv.

7. Permanent græs

Et landbrug i pagt med naturen er bevidst om naturværdien af permanente græsarealer på ejendommen.

Det gælder både større våde, tørre og næringsfattige arealer, der er udtaget/udtages af omdriften, og eventuelt plejes med ekstensiv afgræsning eller høslet, samt smalle bræmmer, der efterlades som tilgroet bufferzone langs eksisterende naturområder, markskel og andre landskabelementer.

8. Markfladen

Et landbrug i pagt med naturen er bevidst om markfladens funktion for den fødekæde, der er tilknyttet det dyrkede landbrugsareal.

Landmanden bevarer og/eller etablerer midlertidige felter og striber, som udgør gode levevilkår for de marklevende arter i form af yngle-, skjule-, varme- og fødesøgningssted, som en integreret del af markens sædskifte og drift.

9. Punktbiotoper

Et landbrug i pagt med naturen respekter selv små og enkeltstående naturelementers (punktbiotopers) værdi for plante- og dyrelivet.

Landmanden bevarer og beskytter derfor gamle hule træer, stenbunker o.s.v. mod skadelig påvirkning, genopretter forringede elementer og skaber nye elementer - gerne i sammenhæng med eksisterende større naturarealer.

10. Ressourceforvaltning

Et landbrug i pagt med naturen udnytter den naturressource, der findes på bedriften under stor respekt.

Uanset om denne udnyttelse omhandler en egentlig produktion, eller den foregår som rekreative aktiviteter, skal den ske på naturens præmisser, og i samspil med de naturlige processer, som har førsteprioritet.

Bent Rasmussen

Projektleder